

Beleidsplan 2012 – 2017

Hervormde Gemeente te Maurik

Maurik, oktober 2012

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
1.1	Leeswijzer.....	3
2	Het profiel van de gemeente	5
2.1	Opbouw van de gemeente	5
2.2	De gemeente en haar omgeving	6
2.3	Cultuuranalyse en tijdsvisie	6
3	Visie op de gemeente.....	8
4	Het programma van de gemeente.....	9
4.1	Erediensten	9
4.2	Pastoraat	12
4.3	Diaconaat	14
4.4	Jeugdwerk	17
4.5	Kerk zijn in de burgerlijke gemeente	20
4.6	Financiën en beheer	22
4.7	Vrijwilligersbeleid	24
4.8	Publiciteit en communicatie	26

1 Voorwoord

In overeenstemming met ordinantie 4-7-1 van de Kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland heeft de Hervormde Gemeente te Maurik voor de periode 2012 t/m 2017 een beleidsplan opgesteld. Dit tweede beleidplan volgt op het beleidsplan voor de periode 2005 t/m 2010. Elke 5 jaar dient het beleidsplan bijgesteld te worden, waarbij gekeken wordt naar de oorspronkelijke beleidsdoelstellingen, de visie daarop vanuit de huidige tijdsgeest en de resultaten zoals deze eerder behaald zijn.

In opdracht van de kerkenraad is in 2011 een werkgroep aangesteld om tot dit nieuwe beleidsplan te komen. Deze werkgroep bestond uit de volgende leden:

- Ds. J. Woltinge	Predikant
- Mevr. B. van der Garde	Ouderling
- Mevr. P. Leeuwis	Kerkrentmeester
- Mevr. H. Emke	Diaken
- Dhr. L. Blaauwendraad	Jeugdouderling

Het beleidsplan 2012 t/m 2017 is vastgesteld in de kerkenraad op 3 oktober 2012.

1.1 Leeswijzer

Dit beleidsplan geeft aan waar de Hervormde Gemeente te Maurik over 5 jaar wil zijn, met het zetten van een zogenaamde stip aan de horizon. Dit beleid is de kapstok waaraan jaarlijks of zelfs dagelijks besluitvorming over acties, activiteiten, etc, wordt getoetst.

Het is daarbij belangrijk om een duidelijk onderscheid te maken tussen “beleid” (hetgeen waarvoor je iets doet) en “uitvoering” (datgene wát je doet). Beter gezegd, je moet een duidelijk onderscheid maken tussen “het doel” en “het middel” om het doel te bereiken.

Concreet kent het beleidsplan de volgende opbouw:

- Waar staan wij nu;
- Waar willen wij (over ca. 5 jaar) zijn;
- Hoe gaan wij daar komen.

Hoofdstuk 1 bevat het voorwoord en deze toelichting op het beleidsplan. In hoofdstuk 2 geven wij een algemene schets van de huidige stand van zaken in onze kerkelijke en burgerlijke gemeente (het “profiel van de gemeente”).

Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de visie gegeven op hoe wij gemeente willen zijn. Dit hoofdstuk is de basis voor het beleid van onze gemeente.

In hoofdstuk 4 wordt (globaal) aangegeven hoe wij dit willen bereiken door middel van onze (basis) activiteiten, het “programma” van onze gemeente. Dit programma bestaat uit:

- Erediensten
- Pastoraat
- Diaconaat
- Jeugdwerk
- Kerk zijn in de burgerlijke gemeente
- Financiën en beheer
- Vrijwilligersbeleid
- Publiciteit en communicatie

Per programmaonderdeel is wederom aangegeven wat de visie (basis voor beleid) is op dit onderdeel, wat de huidige stand van zaken is, wat voor de toekomst doelen en aandachtspunten zijn en welke middelen daarbij ingezet worden en/of benodigd zijn.

Waar nodig of gewenst kan er per programmaonderdeel een verdere uitwerking gemaakt worden van de middelen (hoe we het gaan doen) in een werkplan. Dit werkplan moet getoetst worden aan dit beleidsplan en vormt vervolgens een aanvulling daarop.

Het is aan te bevelen aan de verschillende colleges zoals pastoraat, diaconaat, kerkrentmeesters en jeugdwerk om voor haar uitvoering van het beleid, jaarlijks een werkplan op te stellen. Dit werkplan moet vervolgens bij voorkeur jaarlijks worden geactualiseerd en geeft daarmee een goede inhoudelijke handleiding voor alles wat er dat komende jaar te doen staat. Daarbij kan een werkplan jaarlijks aangepast worden aan de dan geldende omstandigheden, zonder dat daarbij het uiteindelijke beleid (doel) hoeft te worden aangepast.

Boven alles geldt dat ons programma, slechts het werk van mensen is, in Gods naam. Wij mogen er daarom op vertrouwen dat te allen tijde God zelf en Zijn Woord ons zal leiden in de keuzes die wij in Zijn naam maken.

2 Het profiel van de gemeente

De Hervormde Gemeente te Maurik maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. Met artikel 1 van de Kerkorde van de PKN belijdt de Hervormde Gemeente te Maurik dat zij daarin mede gestalte is van de ene heilige apostolische en katholieke of algemene christelijke Kerk die zich, delend in de aan Israël geschonken verwachting, uitstrekt naar de komst van het Koninkrijk van God.

2.1 Opbouw van de gemeente

In de demografische opbouw van de Hervormde Gemeente te Maurik is zichtbaar dat de gemeente in de periode 2005 t/m 2011 in leeftijdsopbouw vergrijsst. De leeftijdscategorie 65 jaar en ouder is met ca. 5,5% gestegen, waar vooral de leeftijdscategorie 20-39 jaar substantieel zijn afgenomen (zie figuur 1). In de leeftijdscategorie 0-19 jaar is gedurende de laatste jaren een licht stijging te zien.

Leeftijdsopbouw	0-19 jaar	20-39 jaar	40-64 jaar	65 jaar eo
1-1-2005	15,1%	21,3%	38,0%	25,6%
1-1-2006	14,9%	19,4%	39,7%	25,9%
1-1-2007	14,2%	19,5%	40,2%	26,0%
1-1-2008	14,1%	17,6%	41,4%	26,9%
1-1-2009	13,2%	17,3%	41,3%	28,2%
1-1-2010	13,3%	16,1%	40,7%	30,0%
1-1-2011	13,5%	14,4%	40,8%	31,2%

fig. 1. Leeftijdsopbouw in percentage van het totaal

Gelijkertijd is te zien dat de omvang van de Hervormde Gemeente te Maurik sterk is afgenomen, namelijk met gemiddeld 20% over de laatste 5 jaar (zie figuur 2).

Jaar	belijdende leden	doopleden	overig NH	totaal
1-1-2005	368	643	241	1252
1-1-2006	351	614	219	1184
1-1-2007	328	588	200	1116
1-1-2008	313	576	201	1090
1-1-2009	290	561	188	1039
1-1-2010	280	537	179	996
1-1-2011	266	519	172	957

fig. 2. Leden in aantallen

In figuur 3 is nogmaals te zien dat de afname in omvang vooral zichtbaar is in de leeftijdscategorie 20 - 39 jaar (ca. 40% afname) en 0 - 19 jaar (ca. 30% afname). In de overige leeftijdscategorieën is de afname beperkter (40-64 jaar: ca. 15% en 65 jaar en ouder ca. 7%)

leeftijdsoopbouw	0-19	20-39	40-64	65 eo	totaal
1-1-2005	189	267	476	320	1252
1-1-2006	177	230	470	307	1184
1-1-2007	159	218	449	290	1116
1-1-2008	154	192	451	293	1090
1-1-2009	137	180	429	293	1039
1-1-2010	132	160	405	299	996
1-1-2011	129	138	391	299	957

fig. 2. Leeftijdsoopbouw in aantallen

Over de periode 2005 t/m 2011 is deze “krimp” in de Hervormde Gemeente te Maurik redelijk gelijkmatig verlopen, met gemiddeld ca. 5% per jaar.

2.2 De gemeente en haar omgeving

Maurik ligt tussen de grote rivieren de Waal in het zuiden en de Nederrijn en de Lek in het noorden. Oude kerken en een landschap met molens en veel water sieren de streek. De Betuwe staat vooral bekend om zijn grootschalige akkerbouw, waaronder de fruitteelt (appels, peren en kersen). De oorzaak van dat landgebruik ligt in de geologie en bodemgesteldheid van het gebied. De Betuwe bestaat uit een afwisseling van oude stroomgeulen, de stroomruggen aan weerszijden daarvan en de komgronden verder van de rivier vandaan. Deze oude rivierlopen zijn op vele plekken in het landschap, ook binnendijks, nog goed te herkennen. Met name de stroomruggen met wat zandig materiaal, waren uitermate goed geschikt voor de tuinbouw en fruitteelt en vormen de beste landbouwgronden van Nederland.

Net als alle andere streken is ook de Betuwe de laatste jaren aan verandering onderhevig. Sinds midden jaren tachtig is het gebied rondom Maurik ontdekt als woongebied voor velen die werken in Utrecht en in het westen van het land. Dat maakt dat de bevolking langzaam aan het veranderen is. De betrokkenheid bij het eigen dorp is minder geworden. Over de hele lijn genomen staan de mensen vrij nuchter in het leven, ook kerkelijk gezien.

De leeftijdsopbouw van de burgerlijke gemeente Buren is in verhouding gelijk aan de demografische opbouw van de kerkelijke gemeente. Ook in haar ontwikkeling in groei of krimp, is zichtbaar dat de vooral de leeftijdscategorie 20-39 jaar sterk afgenomen is. Dit is deels te verklaren door het uitblijven van uitbreiding in de woningvoorraad, waardoor jonge gezinnen de gemeente verlaten.

2.3 Cultuuranalyse en tijdsvisie

De Maurikse bevolking was van oorsprong overwegend politiek rood. De opkomst van de arbeidersbeweging en het maatschappelijke onrecht werd in de twintigste eeuw nauwelijks door onze lokale kerk begrepen. Talloze

steenfabrieken in Maurik en omgeving zorgden voor dagelijks brood onder zware belastingen. Het arbeidersvraagstuk leefde niet, ook al heeft de predikant die in die tijd in Maurik leefde een aanzet gegeven om tot meer eerlijkheid te komen in verdeling van taken in kerkenraden.

Of dit veel indruk heeft gemaakt weten wij niet, maar de hervormde gemeente heeft nauwelijks aansluiting gehad op deze arbeidersklasse. De verzuiling in die tijd zal daar gedeeltelijk debet aan zijn geweest. Tot op de dag van vandaag is deze cultuur merkbaar in ons dorp, anders dan in de ons omliggende dorpen.

Regelmatig ontstaan er kleine veenbrandjes. Het blijft voortdurend zaak om deze te signaleren en als kerkenraad en predikant hier adequaat en als eenheid op in te spelen.

3 Visie op de gemeente

De Hervormde gemeente te Maurik wil in haar visie aansluiten op de Kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland. Zij wil daarmee PKN gemeente zijn in de brede zin van het woord en herkent daarmee als basis artikel I van de kerkorde van de PKN, namelijk:

Levend uit Gods genade in Jezus Christus vervult de kerk de opdracht van haar Heer om het Woord te horen en te verkondigen. Betrokken in Gods toewending tot de wereld, belijdt de kerk in gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift als enige bron en norm van de kerkelijke verkondiging en dienst, de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest. Het belijden van de kerk geschiedt in gemeenschap met de belijdenis van het voorgeslacht, en met een gastvrij karakter, waar ruimte mag zijn voor de diversiteit binnen de Protestante Kerk Nederland, zoals deze is geworteld is in de kerkorde van de PKN.

De kerk belijdt telkens opnieuw in haar vieren, spreken en handelen Jezus Christus als Heer en Verlosser van de wereld en roept daarmee op tot vernieuwing van het leven in cultuur, maatschappij en staat. De kerk getuigt voor mensen, machten en overheden van Gods beloften en geboden en zoekt daarbij de samenspraak met andere kerken.

De kerk is geroepen gestalte te geven aan haar onopgeefbare verbondenheid met het volk Israël. Als Christus-belijdende geloofsgemeenschap zoekt zij het gesprek met Israël inzake het verstaan van de Heilige Schrift, in het bijzonder betreffende de komst van het Koninkrijk van God. Gezonden in de wereld en geroepen tot de bediening van de verzoening, getuigt de kerk in verkondiging en dienst aan alle mensen en aan alle volken van het heil in Jezus Christus. De kerk is bij haar getuigenis in woord en daad gehouden om zich te bewegen in de weg van haar belijden. De kerk en al haar leden zijn geroepen het belijden te toetsen bij het licht van de Heilige Schrift. De kerk weert daarbij wat haar belijden weerspreekt.

4 Het programma van de gemeente

4.1 Erediensten

4.1.1 *Visie*

Het hart van het gemeentelven klopt in haar erediensten op de eerste dag van de week. Zij zijn de samenkomsten van de gemeente om te vieren, danken en delen, leren. Daarnaast zijn er samenkomsten op en rondom de grote feestdagen, biddag en dankdag voor gewas en arbeid en oudejaarsavond.

In de erediensten viert de gemeente haar hoogste spel. Dan viert zij het heil van God aan ons geschonken in Jezus Zijn Zoon. In de erediensten mag zij voor even de hemel van God beleven. Van daaruit mag zij het leven op aarde opwaarts heffen.

4.1.2 *Huidige stand van zaken*

Elke zondag (de "eerste dag van de week") houdt de gemeente een eredienst. Bovendien viert zij de hoge christelijke feesten van de Week van Pasen, Hemelvaart, Pinksteren en Kerst. Zij belegt haar bidden dankdiensten voor Gewas en Arbeid. Incidenteel zijn er andere diensten.

Onze gemeente heeft zich gaandeweg een manier van vieren eigen gemaakt waarin de blijdschap, vreugde en dankbaarheid om Gods bemoeienis met ons en onze wereld merkbaar is. Voorheen lag het accent misschien wat meer op het/een lerende karakter van een kerkdienst, met een wat meer dogmatisch gehalte. Aan de groei naar een meer vierend karakter kan gewerkt worden, wat onverlet laat dat aandacht besteedt moet blijven aan de verdieping in het Woord.

Het besef van liturgie is misschien wat eenzijdig gegroeid. De gemeente bezit ten dele iets van de rijkdom van de klassiek-oecumenische liturgie. Voor veel gemeenteleden is het vertrouwde vaak ook het betere. Dat past bij het respect dat de gemeente wil uitdragen ten aanzien van de traditie van kerk en liturgie. Daarom zal het vertrouwde van de liturgie fundamenteel deel uitmaken van de liturgie. Anderzijds is het ook Bijbels om voortdurend een nieuw lied te zingen en bijdetijdse vormen van liturgie te beproeven.

De Bijbel ligt stevig verankerd als bron van inspiratie in onze diensten, alsmede de verbondenheid met Gods volk Israël als bron van vreugde.

Het liederen repertoire dat onze gemeente beheerst is niet mee gegroeid met wat er zich in de breedte van de kerk aan ontwikkelingen heeft voorgedaan. Met de liederenschat die ontstaan is "ná het Liedboek" is de gemeente nauwelijks vertrouwd geraakt. In de huidige erediensten wordt met name gebruik gemaakt van het Liedboek en sporadisch van de opwekkingsbundel of evangelische liedbundel.

De begeleiding van de gemeentezang wordt uitgevoerd door goede organisten die niet deel uitmaken van onze gemeente. De Hervormde gemeente te Maurik heeft geen eigen (vast) organist.

Er wordt gebruik gemaakt van twee "orden van dienst", de een met Kyrië en Gloria, de ander met verootmoedigingsgebed, de genadeverkondiging en leefregel van de dankbaarheid.

Sinds 2004 is een oud gebruik in ere hersteld: een lector/lectrice leest het oude testament voor, vanuit het voorlezers gestoelte tegenover de preekstoel.

4.1.3 Doelen en aandachtspunten

De eredienst bestaat traditioneel uit de volgende elementen: leren, vieren & dienen. Het element "vieren" mag daarbij verder naar voren gebracht worden, waarmee de gemeente zich nog vertrouwder wil maken met het karakter van een vierende gemeente.

De gemeente wordt daarmee verder vertrouwd gemaakt met de klassiek-oecumenische liturgie. De omgang met de Bijbel mag creatiever worden: de veelzijdigheid van de Bijbel mag in de vieringen tot veelzijdige uitwerkingen leiden. Tijdens de erediensten kan van alle verantwoorde Bijbelvertalingen gebruik gemaakt worden. Als basis gelden de Nieuwe Bijbel Vertaling, de Herziene Statenvertaling en de NBG vertaling.

Het is gewenst om de gemeente de Schriften beter te laten verstaan en de gemeente voor te bereiden op de erediensten, in het bijzonder op de "Dienst van het Woord". Hier worden o.a. leerhuizen en artikelen in het contactblad voor ingezet.

Met de kinderen en de jongeren zou meer gemaakt kunnen worden van deelname aan de erediensten.

De liederenschat van de gemeente bestaat uit de rijkdom van liederen uit de geschiedenis van de kerk, aangevuld met hedendaagse ontwikkelingen. De wijze waarop het lied in de eredienst haar plaats heeft wordt creatief uitgebreid. De begeleiding van de gemeentezang behoeft een meer structurele, langer lopende aanpak.

Tijdens de erediensten wordt voornamelijk gebruik gemaakt van het Liedboek voor de Kerken. Ook worden verantwoorde liederen uit

andere bundels gezongen. Deze worden aan de kerkgangers afzonderlijk aangeboden.

Bij de zang wordt de gemeente begeleid door een organist, of door gebruik te maken van andere instrumenten. Met een groot aantal organisten dat bereid is in onze dienst te komen spelen wordt een halfjaarlijks rooster gemaakt. Het Hervormd Kerkkoor Maurik verleent enkele keren per jaar haar medewerking aan de eredienst. De AdHoc Zanggroep zingt ook een aantal keer per jaar mee, ter ondersteuning van de zang en de liturgie.

Heilig Avondmaal

De gemeente is een avondmaal vierende gemeente, met een open avondmaal, toegankelijk voor belijdende en doopleiden. Deze openstelling is besloten in mei 2011 en de uitwerking hiervan, alsmede het werken aan een meer ontspannen sfeer zal een aandachtspunt zijn voor de komende jaren. Belangrijk is dat de gemeente bij het besef komt dat het avondmaal een bevrijdingsmaaltijd is. Tegelijkertijd is het van belang deze wijziging op een passende (lees: geleidelijke) wijze door te voeren zodat deze voor alle gemeenteleden acceptabel is.

Doopdiensten

Er worden per jaar 6 doopdiensten opgenomen in het kerkdienstenrooster. In het kerkblad wordt voor elk van deze doopdiensten gevraagd in hoeverre er belangstelling is voor het dopen. Vooraf gaande aan de doopdienst wordt er een gesprek gehouden met ouders, c.q. hen die zich willen laten dopen.

Zangdiensten

De zangdienstcommissie belegt een aantal keer per jaar een zangdienst op zondagavond.

4.1.4 Middelen

Een nieuw in te stellen commissie voor de erediensten gaat het geheel van de erediensten verder bestuderen en verbeteren.

Er wordt gezocht naar personen die meer langlopend gaan werken met het begeleiden van de gemeentezang, waaronder een eigen organist.

Het HJM komt, in samenspraak met de commissie voor de erediensten met voorstellen om de kinderen en de jongeren meer in en bij de erediensten te betrekken.

4.2 Pastoraat

4.2.1 Visie

“Uw dienst in de wereld is begonnen”; met deze woorden kan de zegen aan het einde van de eredienst afgesloten worden. Nu gaat er van komen, wat in de eredienst gevierd is.

Het gaat om de dienst in de wereld. De wereld waarin Maurik zich geplaatst mag weten, is het dorp en de omstreken van Maurik. Maurik is een Betuws dorp, met alle karaktertrekken van de Betuwe.

Deze pastorale taak voor de Hervormde gemeente te Maurik is een verantwoordelijkheid van iedereen. De Hervormde gemeente te Maurik wil graag naar een gezamenlijk pastoraat waarbij iedereen er voor elkaar is.

4.2.2 Huidige stand van zaken

Als gevolg van een onderbezetting bij de ouderlingen zijn enkele wijken vacant. Noodzakelijke aandacht wordt verdeeld tussen de huidige ouderlingen. Op dit moment ligt de nadruk van pastorale bezoeken nog bij ouderen binnen de gemeente.

Naast de bezoeken vindt pastoraat plaats door middel van de volgende activiteiten:

Vormen en Toerusting

Het leerhuis: Er is veertiendaags een leerhuis waar de Bijbelgedeelten voor “de komende zondag” gehoord en gelezen worden, door de predikant uitgelegd en vervolgens door de deelnemers besproken.

Bijbelkring: Er is een Bijbelkring waar de Heidelberger Catechismus besproken wordt, als middel om de schriften beter te leren verstaan.

Alphacursus: In het verleden is er een Alphacursus geweest. Deze is momenteel niet actief wegens gebrek aan belangstelling.

Groothuisbezoek: Met de groothuisbezoek bijeenkomsten brengen we gemeenteleden bij elkaar rondom geloofsvragen met de bedoeling hierover samen in gesprek te raken. De avonden worden bij voorkeur bij gemeenteleden thuis gehouden.

Hervormde Vrouwenvereniging “Weest Getrouw”

Zij komt veertiendaags bijeen. Zij heeft leden; op de bijeenkomsten worden soms sprekers uitgenodigd rondom geloofs- en levensvragen en soms worden er spelletjes gedaan.

4.2.3 Doelen en aandachtspunten

In het pastoraat is het belangrijk de gemeente te leren hoe wij als gemeente mogen leven, hoe de gemeenteleden hun geloof in praktijk mogen brengen en te onderhouden wat de Heer ons geboden heeft.

Voor de ouderlingen vertaalt zich dit in:

- het brengen van huisbezoeken, waar naast gebed en schriftlezing de liefde van Christus het kloppende hart is.
- een grote openheid naar de vreugde, de nood van mensen, hun zorgen en angsten.
- een pastorale insteek waar op uitnodigende wijze de waarde van goede gewoonten zoals kerkgang worden aanbevolen.
- een stuk hulpvaardigheid naar vrijwilligers toe die zoekende mensen helpen het Evangelie te begrijpen om hun leven waardig te kunnen inrichten.
- het aansporen van gemeenteleden om deel te nemen aan kringen en activiteiten.

Het pastoraat is een taak voor de gehele gemeente. Hierin gaan de predikant en de ouderlingen voor in regie en coördinatie. Vanuit de huidige stand van zaken dat pastorale taken toch vooral de verantwoordelijkheid zijn van de predikant en ouderlingen, ligt hier een belangrijk aandachtspunt in een “cultuuromslag” in de beleving van de Hervormde gemeente te Maurik. Het is daarbij belangrijk dat deze visie bij herhaling wordt voorgelegd en uitgelegd.

Jongerenpastoraat

Specifieke aandacht wordt gevraagd voor een verdere invulling van het jongerenpastoraat. Hierbij is het beleid om jongeren vooral te bereiken via ouders. Jongerenpastoraat zal zich dan ook in het bijzonder op jonge gezinnen moeten richten. Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid van de jeugdouderling. Mogelijk moeten er keuzes gemaakt worden ten aanzien van waar aandacht aan besteed wordt in het licht van het pastorale beleid en de beschikbare capaciteit.

4.2.4 Middelen

In de “cultuuromslag” naar een pastoraat voor en door iedereen, is veel communicatie, leren en voorbeeldgedrag nodig. Daarnaast zal gezocht moeten worden naar nieuwe middelen om het pastorale contact te zoeken.

4.3 Diaconaat

4.3.1 Visie

De visie van de Diaconie wordt gezien als een opdracht en een navolging van de dienende Heer in gehoorzaamheid aan Zijn woord en in de Kracht van de Heilige Geest en om betrokken te zijn bij de mensen die hulp nodig hebben. De opdracht van de Diaconie is: “Helpen waar geen helper is”. Vandaar de woorden uit Efeziërs 6 de verzen 10-20 “Houd stand”. De leidraad voor de Diaconie zijn vooral de woorden: “Zoek kracht in de Heer. Om goed voorbereid stand te houden, laat U bij het bidden leiden door de Geest, blijft waakzaam.”

4.3.2 Huidige stand van zaken

De Diaconie kent in samenstelling de navolgende functionarissen: voorzitter, secretaris, jeugddiaken en leden. De financiële administratie wordt uitgevoerd door een financieel administrateur. De voorzitter vertegenwoordigt het college in het moderamen.

De diakenen zijn niet aan een wijk toegewezen om huisbezoek af te leggen zoals de ouderlingen dat kennen. Één van de belangrijkste argumenten om hier niet voor te kiezen is dat de Diaconie er voor iedereen is die hulp nodig heeft en niet alleen voor eigen gemeenteleden. Binnen de kerkenraad is afgesproken dat de diakenen op afroep beschikbaar zijn. Indien gewenst of noodzakelijk zal een diaken met een ouderling meegaan op bezoek (huis- en of ziekenbezoek). De ouderlingen zullen eventuele ontvangen “signalen” voor nood of hulp, doorgeven aan de Diaconie, waarna de diakenen verder handelen.

De hulpverlening vindt plaats op drie niveaus:

- plaatselijk,
- landelijk,
- wereldwijd.

4.3.3 Doelen en aandachtspunten

Sinds januari 2004 zijn we stap voor stap begonnen met het structureren van ons eigen college, het inventariseren van de behoeften (en problemen) binnen onze eigen gemeente en tenslotte de behoeften lopende van regionaal naar landelijk naar wereldwijd. In deze periode is geprobeerd een begin te maken met de herkenbaarheid, in alle vormen, voor onze gemeente te vergroten.

Opgemerkt mag worden dat de gemeente een onontbeerlijke factor is in het geheel. Alleen met ondersteuning en andere vormen van medewerking van de gemeenteleden kan de Diaconie functioneren, zoals men van een Diaconie mag verwachten.

In Maurik worden kinderen nog niet gestimuleerd om actief mee te doen met diaconale projecten. Gekozen kan worden voor één gezamenlijk diaconaal project per jaar en dit te koppelen aan de activiteiten van het kerkelijk jaar. De recent nieuw aangestelde

jeugddiaken zal, in overleg met het HJM, hiertoe voorstellen uitwerken en voorleggen aan de Diaconie.

Sinds september 2011 is een herstart gemaakt met de kerktaxi, waarmee ouderen en minder validen opgehaald kunnen worden om naar de kerk te gaan. Hiervoor zal regelmatig aandacht gevraagd worden om het gebruik hiervan verder te stimuleren.

4.3.4 *Middelen*

Er zijn diverse methodieken en activiteiten waarmee we onze doelstellingen proberen te realiseren. Hierbij maken we onderscheid in:

- A. Activiteiten binnen de plaatselijke gemeente
- B. Activiteiten buiten de plaatselijke gemeente
- C. Opbrengsten uit eigendommen
- D. Collecten

A. Activiteiten binnen de plaatselijke gemeente (o.a.):

- Plaatselijk Diaconaal Werk (PDW)
- Kerktelefoon
- Haal- en brengdiensten in ziekenhuis / verpleeghuis te Tiel
- Kerktaxi
- Geestelijke ondersteuning
- Viering Heilig Avondmaal
- Diaconale vakanties
- Godsdienstonderwijs Openbare basisschool
- Dankstond-actie
- Kerstgroet
- Kerstactie minima
- Asielzoekers en zwervers

B. Activiteiten buiten de plaatselijke gemeente (o.a.):

- Werelddiaconaat
- Zending
- Offerblok ten gunste van Christenen voor Israël
- Natuur- en overige rampen
- Contacten Regionaal
 - o de Interclassicale Diaconale Commissie
 - o de Cluster Diaconieën van Oost Buren
 - o Welzijn Buren

C. Opbrengsten uit eigendommen

- Verenigingsgebouw
- Landerijen

D. Collecten

Om alle projecten en andere noden te kunnen ondersteunen wordt tijdens iedere kerkdienst gecollecteerd, waarbij de 1ste rondgang voor de Diaconie bestemd is. Hierbij wordt het landelijk collecterooster van

Kerk-in-actie en de PKN gevolgd. Het grootste deel van deze opdrachten tellen mee voor ons Missionair en Diaconaal aandeel. Via het Contactblad worden de opbrengsten en bestemmingen verantwoord aan de gemeente.

Een uitgewerkte invulling van de middelen en activiteiten is opgenomen in de begroting van de Diaconie.

4.4 Jeugdwerk

4.4.1 Visie

De Hervormde gemeente te Maurik wil kinderen en jongeren in haar gemeente inspireren een bijdrage te leveren aan een betere wereld, waarbij de Bijbel onze inspiratiebron is.

Kinderen en jongeren zijn de levensader voor onze kerkelijke gemeente. Zij zijn onderweg om uit te groeien tot mensen waarop de kerk kan voortbestaan in haar opdracht om het Woord te horen en te verkondigen.

Jeugdwerk richt zich echter niet op het voortbestaan van de kerk! Wij geloven dat de ontmoeting met God, *ieder* mens volop tot bloei kan laten komen en een bestemming in het leven kan geven, zowel jong als oud. In het jeugdwerk willen we daarom kinderen en jongeren kennis laten maken met God, met zijn Woorden en met de gemeente die Hem wil volgen, waarbij *alle* leeftijdscategorieën een onlosmakelijk onderdeel vormen van ons “gemeente zijn”. Zo hopen we dat alle onderdelen van het “gemeente zijn” iets bijdragen aan het leren kennen van God en de betekenis van Hem voor het leven van de jongeren

Bij het Jeugdwerk is het uitgangspunt daarom om kinderen en jongeren te laten delen en te betrekken in het leven en geloven van de gemeente als geheel. Soms gebeurt dat in specifieke activiteiten die voor kinderen en jongeren worden georganiseerd, maar ook binnen de (reguliere) samenkomsten van de hele gemeente willen we jongeren volop een plek geven.

Dit is een integrale verantwoordelijkheid van de gemeente, zeker gezien de doopbelofte, die ouders, maar ook de gemeente hebben gegeven. Hierbij richt het jeugdwerk zich in belangrijke mate ook op de jonge gezinnen, waarbij het contact en de betrokkenheid met jonge gezinnen ook zal kunnen leiden tot de betrokkenheid van de kinderen.

4.4.2 Huidige stand van zaken

Het “Hervormd Jeugdwerk Maurik”, hierna te noemen HJM, wordt in de Kerkenraad vertegenwoordigd door de jeugdouderling die tevens voorzitter is van het HJM. Naast de jeugdouderling is er sinds eind 2010 ook een jeugddiaken aangesteld.

Het HJM bestaat momenteel uit 3 onderdelen:

- Kinderkerk (kindernevendienst): momenteel in 1 groep voor de leeftijden van 4 tot/met 12 jaar.
- Gezinsdienstcommissie: ca. 6x per jaar verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van een eredienst voor het hele gezin, waarin ‘eenvoudige’ uitleg, van de boodschap van Jezus Christus belangrijk is. Het accent in de dienst ligt bij de kinderen van 4 tot en met 16 jaar.

- Catechese: momenteel verdeeld in drie groepen, te weten:
 - o Leeftijdsgroep 11/12 jaar (groep 8 basisschool): door de weeks in de vorm van een 'jeugdkerk' met de predikant;
 - o Leeftijdsgroep 13/14 jaar (1^e klas voortgezet onderwijs): door de weeks in de vorm van een 'jeugdkerk' met de predikant;
 - o Leeftijdsgroep 13 t/m 18 jaar: om de week op zondagmorgen tijdens de eredienst door 2 jeugdwerkers.

In 2011 is gestart met jeugdactiviteiten gericht op jongeren vanaf 12 jaar, gericht op ontmoeting. Voorbeeld: filmavond.

4.4.3 *Doelen en aandachtspunten*

Het huidige Jeugdwerk is vooral gericht op "vorming en toerusting" van kinderen en jongeren. De omvang van de groep kinderen en jeugd die hieraan deelnemen is de afgelopen jaren sterk afgenomen. Hier ligt een belangrijke opdracht om het Jeugdwerk te versterken. De nadruk bij deze versterking van de groep jongeren moet naar ons idee liggen in "de ontmoeting", van waaruit aandacht gegeven kan worden aan "vorming en toerusting".

In de aandacht voor ontmoeting willen wij ons vooral richten op jonge gezinnen en jongeren in de leeftijdscategorie van 12 t/m ca. 20 jaar. Kinderen tot 12 jaar worden met name bereikt via de jonge gezinnen.

De komende tijd wil het HJM hier een programma voor ontwikkelen, waarbij zoveel mogelijk gerichte activiteiten worden ontwikkeld voor verschillende leeftijdscategorieën.

Binnen het huidige jeugdwerk in de groep "vorming en toerusting" zal ook aandacht moeten zijn voor de verschillende leeftijdscategorieën. Als gevolg van de beperkte aantallen kinderen en jongeren per leeftijdscategorie, is het aanbieden van passend materiaal moeilijk. Hier zal waar nodig ondersteuning (materiaal en training) voor moeten komen. Daarnaast is het belangrijk dat er een goede afstemming is tussen de verschillende activiteiten in "vorming en toerusting" waarbij de overgang tussen bijvoorbeeld Kinderkerk en Catechisatie verbeterd wordt.

Ook in het aanbod van "vorming en toerusting" zal gezocht worden naar nieuwe mogelijkheden, passend bij de huidige tijdsgeest, maar onverminderd verbonden met het Woord en de visie van de Hervormde gemeente te Maurik.

4.4.4 *Middelen*

Er zal een nieuwe Jeugdraad ingesteld worden, voorgezeten door de jeugdouderling, waarin alle jeugdactiviteiten vertegenwoordigd zijn, evenals het jeugddiaconaat. Deze jeugdraad komt ca. 6 maal per jaar bijeen om uitwerking te geven aan het beleidsplan in een concreet werkplan en een programma voor het Hervormd Jeugdwerk te Maurik.

In de versterking van het jeugdwerk zal de komende jaren nadrukkelijk geïnvesteerd moeten worden, zowel in tijd, in materiaal (leermethoden), nieuwe vrijwilligers (jeugdwerkers), als ook in financiële zin. Hiervoor zal gezocht moeten worden naar nieuwe mogelijkheden voor financiële middelen, zowel vanuit de algemene middelen, alsook sponsoring, activiteiten en collectes.

Een belangrijk aandachtspunt is tevens een goede huisvesting voor de (jeugd)activiteiten. Ruimten die inspirerend zijn voor kinderen en jeugd, mogelijk door of met hen zelf ingericht. Zo wordt in ieder geval huisvesting gevraagd voor de activiteiten:

- Kinderkerk;
- Jeugdkerk;
- Jongerensoos.

Bij Jeugdwerk in de huidige tijdsgeest hoort ook het gebruik van nieuwe (sociale) media. Vanuit het HJM zullen voorstellen gedaan worden voor de toepassing hiervan.

4.5 Kerk zijn in de burgerlijke gemeente

4.5.1 Visie

Mensen, al dan niet deel uitmakend van een kerkelijke gemeenschap, kunnen op enig moment in hun leven te maken krijgen met zingevingvragen.

De kerk heeft de opdracht naar mensen om te zien, zowel pastoraal als diaconaal en met aandacht en respect voor hun persoonlijke leefwijze. De kerk wil daartoe zichtbaar aanwezig zijn in haar burgerlijke gemeente en zij wil een baken zijn waar mensen met hun (levens)vragen terecht kunnen. Ook de Hervormde gemeente te Maurik wil een rustpunt bieden in een hectische samenleving en aandacht schenken aan het unieke levensverhaal van ieder mens.

Bij kerk zijn in de burgerlijke gemeente kan gedacht worden aan:

- vormen van missionair werk, gericht op mensen die op afstand of niet (meer) bij een kerk betrokken zijn.
- ontmoeting met andere kerken en geloofsgemeenschappen
- met diverse instanties contacten leggen, onderhouden en verbreden t.b.v. het welzijn van de mensen in de burgerlijke gemeente

4.5.2 Huidige stand van zaken

De gemeente werkt samen met protestantse gemeenten in de omgeving onder de naam Klavertje Vier.

Met de Rooms Katholieke geloofsgemeenschap te Maurik worden goede contacten onderhouden; ook worden activiteiten gezamenlijk gedaan. Te denken valt aan vespers in het begin van de Stille Week.

De oppasdienst tijdens de erediensten wordt geleid door leden van beide gemeenten en staat open voor kinderen van beide gemeenten. Het leerhuis staat ook open voor leden van de Rooms Katholieke geloofsgemeenschap te Maurik.

Met kerken in de omgeving wordt in een oecumenisch werkverband samenwerking onderhouden; dit verband belegt diensten in het kader van de Vredesweek en in de week van Gebed voor de Eenheid van de Christenen.

4.5.3 Doelen en aandachtspunten

Zoveel mogelijk het gezicht en de mogelijkheden van de kerk laten zien in allerlei commissies, overlegorganen, aansluiten bij activiteiten, aanmelden bij instanties, contacten onderhouden met andere geloofsgemeenschappen en via haar website of andere sociale media.

4.5.4 Middelen

Voor al deze activiteiten zijn nodig:

- Mensen met verschillende deskundigheden. Naast de inzet van predikanten veel vrijwilligers, zowel op bestuurlijk als uitvoerend

terrein van genoemde activiteiten. Voor dit werk is de predikant het aanspreekpunt binnen het team van kerkelijk werkers.

- Financiële middelen komen zowel van de diaconie als van het college van kerkrentmeesters. Alertheid op subsidiemogelijkheden is nodig.
- Huisvesting: vaak kunnen er ruimten binnen de kerkelijke gebouwen gebruikt worden.

4.6 Financiën en beheer

4.6.1 Visie

De gemeente is zich ervan bewust dat de uitgaven (predikantsplaats, vergoedingen van kerkelijk werkers, kosters, organisten, administratief personeel, onderhoud gebouwen) moeten worden bekostigd uit de inkomsten uit levend geld en voor een bescheiden gedeelte uit de rente op de financiële activa. Deze wetenschap leidt tot de noodzaak van een voortdurende voorlichting over de financiële omstandigheden waarin de gemeente verkeert. Wanneer er keuzes moeten worden gemaakt in de besteding van de beschikbare financiële middelen, is het een uitgangspunt van beleid dat investeren in opbouw van de gemeente voorrang heeft boven investeren in materiële zaken.

4.6.2 Huidige stand van zaken

Het College van Kerkrentmeesters verzorgt de vermogensrechtelijke aangelegenheden. De taken van dit college zijn weergegeven in ordinantie 11 van de kerkorde, te weten:

- het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraadscheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente;
- het beheren van de goederen van de gemeente;
- het verzorgen van het, in het beleidsplan en de begroting geformuleerde, personeelsbeleid;
- het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de gemeente werkzaam zijn op niet-diaconaal terrein;
- het fungeren als opdrachtgever van kosters en beheerders van gebouwen en ander beherend en administratief personeel dat op arbeidsovereenkomst in dienst van de gemeente werkzaam is;
- het bijhouden van de registers van de gemeente, het doopboek, het belijdenisboek en – indien aanwezig - het trouwboek;
- het beheren van de archieven van de gemeente;
- het beheren van de verzekeringspolissen.

Met het oog op deze taak kan de ouderling-kerkrentmeester worden vrijgesteld van:

- het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping
- de herderlijke zorg.

Het College van Kerkrentmeesters volgt de regels van de Plaatselijke Regeling alsmede de lijnen van dit beleidsplan en zorgt ervoor dat de financiële gevolgen binnen de begroting blijven. Daarnaast hebben zij een taak om de gemeente op te roepen voldoende fondsen te werven om een fulltime predikantplaats te kunnen bekostigen.

4.6.3 Doelen en aandachtspunten

Doel is om de financiële huishouding sluitend te krijgen c.q. te houden. Daartoe wordt, in overleg met de landelijke Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer, gezocht naar vernieuwingen in de

methoden van geldwerving. Ook wordt gezocht naar mogelijkheden om kostenbesparingen te realiseren door het verhogen van de effectiviteit van te besteden middelen.

4.6.4 *Middelen*

- Boekhoudsysteem;
- Leden Registratie systeem PKN (LRP);
- Voor de jaarlijkse actie Kerkbalans wordt een beroep gedaan op een groot aantal vrijwilligers;
- De bezorging van het Contactblad gebeurt door vrijwilligers;
- De bezorging van het regionale kerkblad De Kerk Roept gebeurt door vrijwilligers; momenteel tegen een bescheiden vergoeding.

4.7 Vrijwilligersbeleid

4.7.1 Visie

Onze gemeente heeft als opdracht van onze Heer om levend uit Gods genade in Jezus Christus het Woord te horen en te verkondigen en zo zijn gemeente in stand te houden en te laten groeien.

In de Kerkorde – Art.4, lid 2 en 3 staat:

2. Alle leden van de gemeente zijn geroepen en gerechtigd hun gaven aan te wenden tot vervulling van de opdracht die Christus aan de gemeente geeft.
3. De gemeente geeft gehoor aan haar roeping door onder leiding van de kerkenraad de samenhang in haar leven en werken te bevorderen en alles te richten op de lofprijzing van de Naam des Heren en de dienst in de wereld.

Hiertoe wordt de agenda van de gemeente (opsomming van activiteiten) ingezet. Daarbij is de inzet van vrijwilligers onmisbaar. Zij vormen een levend netwerk.

4.7.2 Huidige stand van zaken

Het vrijwilligerswerk binnen onze gemeente wordt onverplicht en onbetaald georganiseerd. Onverplicht wil zeggen dat de vrijwilligers zelf kiezen om aan bepaalde activiteiten deel te nemen, maar meestal worden zij gevraagd. Er staat geen materiële beloning of betaling tegenover het werk dat door de vrijwilliger wordt verricht. Incidenteel kunnen, na voorafgaande goedkeuring, de reëel gemaakte kosten voor het vrijwilligerswerk (reiskosten, e.d.) worden vergoed.

Wij onderscheiden twee soorten vrijwilligers binnen onze gemeente, namelijk ambtsdragers en actieve leden. Het vrijwilligerswerk is een ondersteuning van het werk dat verricht wordt door de ambtsdragers en de predikant, maar is geen vervanging ervan.

Binnen onze gemeente zijn vele commissies werkzaam, die allemaal gebruik maken van de inzet van vrijwilligers. Elke commissie kent een of meerdere trekkers/verantwoordelijken. De commissies functioneren onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad.

Voorbeelden van de commissies zijn:

- verjaardagsfonds
- schoonmaakploeg
- zangdienstcommissie
- diverse commissies binnen het jeugdwerk
- etc.

Overige verbonden commissies, welke geen verantwoording aan de kerkenraad afleggen, zijn:

- Vrouwenvereniging “Wees getrouw”
- Stichting Restauratie Sint Maartenskerk
- Hervormd Kerkkoor Maurik

4.7.3 *Doelen en aandachtspunten*

Rechten en plichten vrijwilliger

Van een vrijwilliger wordt verwacht dat hij/zij de gemaakte afspraken m.b.t. het vervullen van een taak nakomt. Een vrijwilliger valt onder de verzekering van Vereniging Kerkrentmeesterlijk Beheer. Om vrijwilligers te informeren, worden er regelmatig bijeenkomsten georganiseerd, die betrekking hebben op de te organiseren activiteit.

Er zal nog onderzocht moeten worden welke mogelijkheden er liggen in de nieuwe belastingwetgeving omtrent vrijwilligerswerk en giften (ANBI-instellingen).

4.7.4 *Middelen*

Pro Deo. De waardering bestaat uit het besef iets gedaan te hebben, dat bijdraagt aan de instandhouding, dan wel groei, van de gemeente van de Heer. Wel is het belangrijk goed om te zien naar de vrijwilligers en dankbaarheid tot uiting te brengen in bijvoorbeeld:

- Vrijwilligersavond als dank;
- Respect tonen voor arbeid/inzet;
- Aanspreken op successen;
- Waar mogelijk melding maken van inzet.

4.8 Publiciteit en communicatie

4.8.1 Visie

Om samenhang van de Hervormde gemeente te Maurik te bevorderen is het belangrijk om transparant te communiceren. De Kerkenraad hecht grote waarde aan een zo goed mogelijke informatieverstrekking en communicatie onder gemeenteleden. Omdat kerk en samenleving een belangrijk onderwerp is, moeten wij ons in onze visie duidelijk naar buiten toe richten. Wij stellen de ons omringende samenleving op de hoogte van wat de essentie van het kerk-zijn is en informeren haar over de activiteiten, die binnen en vanuit de kerkgemeenschap plaatsvinden.

4.8.2 Huidige stand van zaken

Er is een redactiecommissie die zorgt voor een maandelijkse uitgave van het "Contactblad". Er is recent een website gestart waarvoor nog afspraken gemaakt moeten worden ten aanzien van redactie en het actueel houden van de informatie. Tijd en plaats van kerkdiensten worden naast het eigen contactblad ook gepubliceerd in het regionaal contactblad "De Kerk Roept", de "Zakengids", "Maurik Rond" en de website (www.hervormdmaurik.nl). Daarnaast kunnen de tijden van de kerkdiensten ook aangeplakt worden op de campings in het dorp.

4.8.3 Doelen en aandachtspunten

Een belangrijk doel is het benoemen van een contactpersoon binnen de Kerkenraad voor publiciteit en communicatie, met de optie om ook een werkgroep Publiciteit in het leven te roepen. Hierin kan tevens nagedacht worden over een informatieboekje met algemene informatie van onze gemeente, dat eens per jaar aangepast wordt. Aan de precieze doelstelling van deze werkgroep moet nog invulling gegeven worden.

4.8.4 Middelen

- Voor de werkgroep Publiciteit zijn vrijwilligers met journalistieke capaciteiten nodig;
- Voor het onderhouden van de website zijn vrijwilligers nodig met IT ervaring;
- Voor het Contactblad wordt jaarlijks een bijdrage gevraagd.